

glas dežele

Maj 2022, številka 5/XVI
Cena izvoda je 5,50 €

Da bo kmet zmogel pridelovati bolj »zeleno«

Kmetijstvo oziroma kmetijsko ministrstvo je nekaj dni pred volitvami ostalo brez prvega moža, dr. Jožeta Podgorška, ki ga je odnesla skoraj identična zadeva kot njegovo predhodnico, dr. Aleksandro Pivec – račun za hotel. Ob tem si lahko rečemo le to, kako maloumno ravnamo Slovenci, saj nas zanimajo vse male »umazane« podrobnosti, na velike reči pa pozabljamo. Če bi minister za kmetijstvo moral odstopiti zaradi strokovne napake, bi bilo to nekaj, kar bi jaz osebno spoštovala in cenila. Tako pa so očitno volilne igre že zmagale. Zaradi volitev smo pozabili na hrano in pomen njene pridelave. Ta bo potekala z ali brez volitev, pomembni pa bodo predvsem pogoji, ki jih bomo postavili za to dejavnost. Velika pričakovanja zdaj že bivšega ministra so bila vložene v Strateški načrt, ki je bil oddan v pravem roku, tik pred iztekom leta 2021. A nekaj ni bilo tako, kot bi moralo biti, saj so nam ga v Bruslju, po do zdaj neuradnih podatkih, precej pograjali. Dejstvo je, da morajo Strateški načrt nove kmetijske politike zdaj dopolniti in spremeniti, saj menda ni dovolj drugačen, drzen in naklonjen okoljski politiki. Kakor koli gledamo novi politični okvir kmetijstva, je jasno, da moramo spremeniti svoje delovanje, sicer nam bo narava vsako leto znova in znova pripravljala presenečenja s spreminjanjem podnebja. Že zdaj lahko opazujemo, kako izginjajo stare sorte rastlin, ki so neodporne in neprilagojene na relativno tople zime brez snega ter prevroča in presuha poletja v našem območju. Ko omagajo rastline, začnejo pešati tudi drugi organizmi, predvsem živali.

In ko ravno omenjam živali – napovedi sprememb v živinoreji so neizbežne. Začenjajo se v celo tako velikih državah, kot je Nemčija. Tam so tik pred koncem lanskega leta dobili novo vlado in za kmetijskega ministra Cema Özdemirja, ki prihaja iz stranke zelenih in je tudi vegetarijanec. Glede na dozdajšnje strukturo nemškega kmetijstva, kjer je živinoreja bila vedno na prvem mestu, se mnogi sprašujejo, kakšna bo prihodnost in kaj jim bo prinesla nova kmetijska politika. Kot kaže, pa niso ravno optimistični, saj zaradi nevzdržno visokih cen vhodnih stroškov vse več rejcev opušča rejo živali. Veliko goveda, visokih plemenskih vrednosti, je predčasno že končalo v klavnicah. V Nemčiji že nekaj mesecev privedijo premalo mleka za lastne potrebe in je cena sploh prvič višja kot v Italiji. Ko gledamo odkupne cene surovega mleka nemških mlekarov, si želimo, da bi bili temu vsaj malo podobne tudi pri nas. Cene so bile za marca oddano mleko med 40 in 48 centov za liter mleka, ponekod pa so dobili še 2 centa poročuna. Največje presenečenje pa je, da cena za konvencionalno mleko dohiteva ekološkega, ki je bilo plačano do največ 56 centov, tako da je to daleč od pričakovane razlike 20 %. Do tega, v bistvu zelo negativnega učinka načrtovane spremembe SKP, je prišlo zaradi vsesplošne krize in inflacije, saj se prihodki ljudem ne zvišujejo tako hitro kot cene vseh dobrin, ne samo hrane. Slabša kupna moč ljudi se torej pozna tudi pri izbiri hrane na policah. Edina trdnjava ekološko pridelanega mleka ostaja Avstrija. Tam je bil aprila 2022 povprečna odkupna cena konvencionalnega mleka 38,49 evra, ekološkega pa 50,29 evra oziroma 54,35 evra za 100 kg, če je imelo oznako seneno-ekološko. Kot so nam še povedali predstavniki rejcev mleka iz Nemčije, so aprila nemške mlekarne ponujale kmetom v podpis pogodbe o odkupu mleka od avgusta in do konca leta 2022 s ceno med 60 in 63 centi za kilogram. Mlekarne so kljub »dobri ponudbi« ostale praznih rok, saj si kmetje niso upali sprejeti ponujene cene, ker ne vedo, do kam bodo v drugi polovici posegle cene vhodnih stroškov prireje, torej krme, krmil in energije. Ob vsem tem pa je jasno, da mnoge kmetije praznijo hleve, ker pridelajo le izgubo.

Iz tega lahko sklepamo, kako se bo potrošnik obnašal do novosti, ki jih prinaša SKP. Če se bo trend zdajšnjih razmer, podprt z vojno v Ukrajini, nadaljeval, bo hrana sicer dražja, kmetje pa bodo še naprej ostajali brez dohodka. Dolgoročno bo morala skupna kmetijska politika skrbeti za to, da bi kmetovalci za svoje delo dobili pošteno plačilo, samo to je namreč zagotovilo, da bo zmogel prispevati k bolj »zelenemu« okolju in zdravi hrani.

Darinka Sebenik

Vsebina

- 2 Vesti iz Slovenije in EU
- 2 Spremembe v RKG po spremembi Zakona o kmetijstvu
- 3 Borzna poročila
- 3 Mladi in čebelarstvo
- 4 Novo v CBS
- 5 Tudi molznice naj gredo na pašo
- 6 Sajenje plodovk
- 7 Pomladne setve travinja na njivah
- 8 Stalne elektroograje so temelj nadzorovane paše
- 10 Varstvo koruze pred škodljivimi organizmi
- 11 Priprava na setev koruze
- 12 Soja je najbolj razširjena oljnica in beljakovinska stročnica
- 14 Dognojevanje žita z dušikom
- 15 Zdravstveno stanje posevkov žit
- 16 Kako pogosto spodrezovati konja in zakaj
- 17 Živa meja
- 18 Prihajajo domači šparglji
- 19 Cene mleka in mesa v Sloveniji, EU in po svetu
- 20 Kmetija Kristijana Kovšeta, Ljubnica pri Vitanju

